

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

25 февруари 2013 г.

14:00 ч.

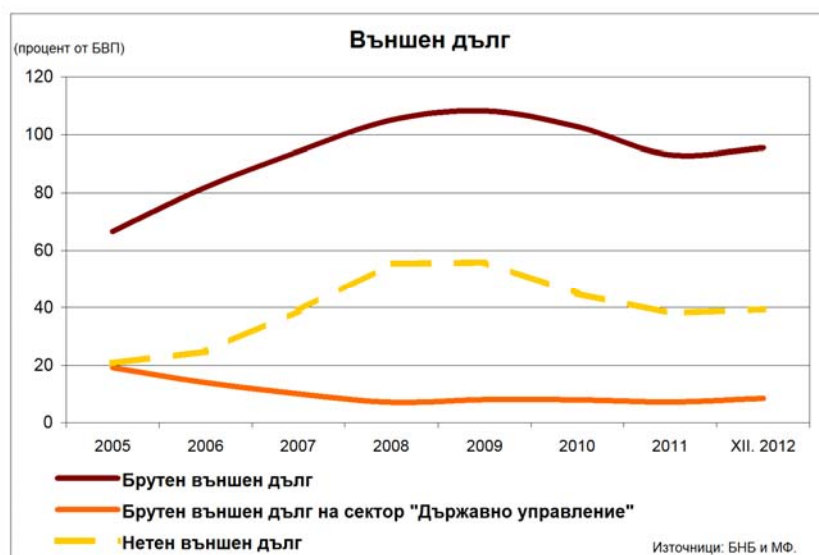
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Декември 2012 г.

Брутният външен дълг¹ в края на декември 2012 г. е 37 845.7 млн. евро (95.6% от БВП²), което е с 2000.3 млн. евро (5.6%) повече в сравнение с края на 2011 г. (35 845.5 млн. евро, 93.1% от БВП).

В края на декември 2012 г. дългосрочните задължения са 27 242.5 млн. евро (72% от брутния дълг, 68.8% от БВП), а краткосрочните – 10 603.2 млн. евро (28% от брутния дълг, 26.8% от БВП).

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление* в края на декември 2012 г. е 3373.1 млн. евро³ (8.5% от БВП). Спрямо края на 2011 г. (2783 млн. евро, 7.2% от БВП) той нараства с 590.1 млн. евро (21.2%). Увеличението се дължи основно на емитираните през юли 2012 г. от правителството 5-годишни еврооблигации.

Външните задължения на сектор *Банки* са 6454.7 млн. евро (16.3% от БВП). Те се повишават с 806 млн. евро (14.3%) спрямо края на 2011 г. (5648.7 млн. евро, 14.7% от БВП). Дългът на *Други сектори*⁴ е 12 281.9 млн. евро (31% от БВП). Той се увеличава спрямо края на 2011 г. със 109.9 млн. евро (0.9%). В края на декември 2012 г. *вътрешнофирменото кредитиране*⁴ е 15 736.1 млн. евро (39.7% от БВП), което е с 494.3 млн. евро (3.2%) повече в сравнение с края на 2011 г. (15 241.8 млн. евро, 39.6% от БВП).

През януари – декември 2012 г. **получените кредити и депозити** от нерезиденти са 7398.2 млн. евро (18.7% от БВП) при 4793.1 млн. евро (12.5% от БВП) за същия период на 2011 г. От тях за отчетния период 1234.4 млн. евро (16.7) са за сектор *Държавно управление*, 2627.2 млн. евро (35.5%) – за сектор *Банки*, 1260.1 млн. евро (17%) – за *Други сектори*⁴ и 2276.4 млн. евро (30.8%) са за вътрешнофирмено кредитиране⁴.

¹ Предварителни данни. Данните за ноември 2012 г. са ревизирани. Съгласно методологическите бележки, с отчета за януари 2013 г. ще бъдат представени ревизии на данните за периода януари 2011 - декември 2012 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 39 605.9 млн. евро за 2012 г. (предварителни данни на НСИ от 14.02.2013 г., с включена експресна оценка за IV^{то} тримесечие на 2012 г.) и 38 482.6 млн. евро за 2011 г. (данни на НСИ от 6.03.2012 г.).

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Поради тримесечната отчетност на предприятията данните за декември 2012 г. подлежат на ревизия.

През януари – декември 2012 г. извършените плащания по **обслужването на brutния външен дълг** са 6359.2 млн. евро (16.1% от БВП) при 6809.5 млн. евро (17.7% от БВП) за същия период на 2011 г.⁴

Нетният външен дълг⁵ в края на декември 2012 г. е 15 626.1 млн. евро. Той намалява с 616.7 млн. евро в сравнение с края на 2011 г. (16 242.8 млн. евро). Като процент от БВП в края на декември 2012 г. той е 39.5%, понижавайки се с 2.8 процентни пункта спрямо края на 2011 г. (42.2%). Намалението се дължи на относително по-голямото повишение на brutните външни активи (с 2616.9 млн. евро, 13.3%) в сравнение с нарастването на brutния външен дълг (с 2000.3 млн. евро, 5.6%).

⁵ Нетният външен дълг е изчислен като разликата между размера на brutния външен дълг и размера на brutните външни активи. Brutните външни активи включват резервните активи на БНБ, активите на банките в чужбина и депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	XII. 2011		XI. 2012		XII. 2012		XII. 12/ XI. 12		XII. 12/ XII. 11	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
I. Държавно управление²	2783.0	7.2	3379.6	8.5	3373.1	8.5	-6.5	-0.2	590.1	21.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	2783.0	7.2	3379.6	8.5	3373.1	8.5	-6.5	-0.2	590.1	21.2
Облигации, притежавани от нерезиденти ³	793.9	2.1	1311.2	3.3	1335.4	3.4	24.2	1.8	541.5	68.2
Заеми	1989.1	5.2	2068.4	5.2	2037.7	5.1	-30.7	-1.5	48.6	2.4
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
III. Банки⁴	5648.7	14.7	6477.0	16.4	6454.7	16.3	-22.4	-0.3	806.0	14.3
Краткосрочни	4065.4	10.6	4787.1	12.1	4813.1	12.2	26.0	0.5	747.7	18.4
Заеми	372.2	1.0	1147.4	2.9	1131.5	2.9	-15.9	-1.4	759.2	204.0
Депозити	3652.1	9.5	3583.5	9.0	3599.1	9.1	15.6	0.4	-53.0	-1.5
Други задължения	41.1	0.1	56.2	0.1	82.6	0.2	26.3	46.9	41.5	100.9
Дългосрочни	1583.3	4.1	1690.0	4.3	1641.6	4.1	-48.4	-2.9	58.3	3.7
Облигации	47.3	0.1	77.2	0.2	73.0	0.2	-4.2	-5.5	25.7	54.4
Заеми	1536.0	4.0	1612.7	4.1	1568.6	4.0	-44.2	-2.7	32.6	2.1
IV. Други сектори⁵	12172.0	31.6	12185.8	30.8	12281.9	31.0	96.0	0.8	109.9	0.9
Краткосрочни	5864.0	15.2	5789.8	14.6	5790.1	14.6	0.3	0.0	-73.9	-1.3
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Заеми	4586.5	11.9	4512.3	11.4	4512.6	11.4	0.3	0.0	-73.9	-1.6
Търговски кредити	1277.5	3.3	1277.5	3.2	1277.5	3.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	6308.1	16.4	6396.1	16.1	6491.8	16.4	95.7	1.5	183.7	2.9
Облигации	140.5	0.4	140.3	0.4	141.1	0.4	0.8	0.6	0.6	0.4
Заеми	6167.5	16.0	6255.7	15.8	6350.6	16.0	94.9	1.5	183.1	3.0
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	15241.8	39.6	16005.3	40.4	15736.1	39.7	-269.3	-1.7	494.3	3.2
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	35845.5	93.1	38047.8	96.1	37845.7	95.6	-202.1	-0.5	2000.3	5.6

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	XII. 2011		XI. 2012		XII. 2012		XII. 12/ XI. 12		XII. 12/ XII. 11	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
Дългосрочен външен дълг ⁶	25916.1	67.3	27471.0	69.4	27242.5	68.8	-228.5	-0.8	1326.4	5.1
Краткосрочен външен дълг	9929.4	25.8	10576.8	26.7	10603.2	26.8	26.4	0.2	673.8	6.8
Публичен и публичногарантиран външен дълг	4224.5	11.0	4663.3	11.8	4605.8	11.6	-57.5	-1.2	381.2	9.0
Частен негарантиран външен дълг	31620.9	82.2	33384.5	84.3	33240.0	83.9	-144.6	-0.4	1619.0	5.1
Револвиращи кредити ⁷	3990.6	10.4	3930.0	9.9	3956.9	10.0	27.0	0.7	-33.6	-0.8
Търговски кредити ^{7,8}	2534.5	6.6	2534.5	6.4	2534.5	6.4	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми, платими при поискване ⁷	8739.6	22.7	8754.3	22.1	8752.2	22.1	-2.0	0.0	12.6	0.1
вкл. вътрешнофирмени заеми	5436.4	14.1	5630.7	14.2	5638.2	14.2	7.5	0.1	201.8	3.7
вкл. заеми на банки	174.8	0.5	174.0	0.4	164.0	0.4	-10.0	-5.7	-10.8	-6.2
Дългосрочни заеми с неопределен срок	565.9	1.5	924.6	2.3	927.0	2.3	2.4	0.3	361.1	63.8
вкл. вътрешнофирмени заеми	203.7	0.5	408.0	1.0	409.6	1.0	1.6	0.4	205.9	101.1
вкл. заеми на банки	64.1	0.2	76.9	0.2	76.8	0.2	-0.2	-0.2	12.6	19.7
Разпределени СПТ ⁹	724.8	1.9	722.0	1.8	712.2	1.8	-9.8	-1.4	-12.7	-1.7

¹ Предварителни данни. Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за декември 2012 г. към 23 януари 2013 г. Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Включват се облигациите по външния дълг, емитирани на международните пазари и държавни ценни книжа (деноминирани в левове и чуждестранна валута), притежавани от нерезиденти.

При изчисляването на статия *Облигации, притежавани от нерезиденти* се използва резидентния принцип: дългът се намалява с обема на ценните книжа, емитирани от резиденти на международните финансови пазари и притежавани от резиденти.

⁴ По данни от банките (вкл. данни за банките от публичния и частния сектор). Не са включени депозитите, свързани с условни задължения.

⁵ Данни за фирмите от публичния и частния сектор, вкл. държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми. Данните обхващат само кредитите, декларирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т. 3.14 и 7.5 задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг.

⁷ Данните се включват в размера на *брутния външен дълг*.

⁸ Поради тримесечната отчетност на фирмите, данните подлежат на ревизия.

⁹ В съответствие с действащата нормативна уредба в ЕС и петото издание на "Ръководство по платежен баланс", МВФ, 1993, размерът на разпределените през м. август и м. септември 2009 г. СПТ ще бъде отразен само в резервните активи. Прилагането на изискванията за статистиката на външния сектор съгласно шестото издание на Ръководството по платежен баланс (съгласно които разпределените СПТ следва да се отразят като дългосрочни задължения на Централната банка) за целите на националната и Европейската статистика на външния сектор ще започне през 2014 г. Дотогава размерът на разпределените СПТ ще бъде отчетан като допълнителен показател.

ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ
(По институционални сектори¹)

(в млн. евро)

	XII. 2011	I.-XII. 2011	XII. 2012	I.-XII. 2012	Промяна ²
I. Държавно управление³	132.3	283.4	36.5	1234.4	951.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	132.3	283.4	36.5	1234.4	951.0
Облигации ⁴	2.1	63.5	35.6	1026.9	963.3
Заеми	130.2	219.9	1.0	207.6	-12.3
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁵	54.2	1105.7	58.6	2627.2	1521.5
Краткосрочни	7.2	612.5	53.3	2020.4	1407.9
Заеми	6.9	371.9	6.9	1225.7	853.7
Депозити ⁶	0.0	190.7	19.8	641.8	451.1
Други задължения	0.3	49.9	26.7	153.0	103.1
Дългосрочни	47.0	493.2	5.2	606.8	113.6
Облигации	0.0	21.1	0.0	40.0	18.9
Заеми	47.0	472.1	5.2	566.8	94.7
IV. Други сектори⁷	167.4	1338.3	330.5	1260.1	-78.1
Краткосрочни	47.4	283.0	2.2	174.0	-109.0
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	47.4	283.0	2.2	174.0	-109.0
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	120.0	1055.3	328.3	1086.1	30.9
Облигации	0.3	4.3	0.8	11.3	7.0
Заеми	119.7	1051.0	327.5	1074.9	23.9
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	247.6	2065.7	122.1	2276.4	210.7
ОБЩО (I+II+III+IV+V)	601.5	4793.1	547.7	7398.2	2605.1

Дългосрочен външен дълг ⁸	546.9	3897.6	492.1	5203.8	1306.2
Краткосрочен външен дълг	54.6	895.5	55.5	2194.4	1298.9
Публичен и публичногарантиран външен дълг	142.5	384.2	36.5	1264.8	880.6
Частен негарантиран външен дълг	459.0	4408.9	511.1	6133.4	1724.5
Револвиращи кредити ⁹	603.3	6908.6	441.9	6738.3	-170.3
Търговски кредити ^{9,10}	0.0	177.7	0.0	0.0	-177.7

¹ Фактически получени кредити и депозити. Предварителни данни. Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Промяна за периода януари - декември 2012 г. спрямо януари - декември 2011 г.

³ Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за декември 2012 г. към 23 януари 2013 г. Не включва данни за задълженията на фирмите от публичния сектор, включително за държавногарантирания дълг.

⁴ Подстатията включва изменението на задълженията към нерезиденти в резултат на сделки с резиденти. Преминването на облигациите от резиденти към нерезиденти представлява нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява със знак плюс.

⁵ По данни от банките.

⁶ Не са включени получените депозити, свързани с условни задължения.

⁷ Включва получени кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за декември 2012 г. към 23 януари 2013 г.).

⁸ В съответствие с изискванията на *Руководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т.3.14 и 7.5 получените кредити по преки инвестиции се включват в дългосрочния външен дълг.

⁹ Данните не се включват в таблиците *Получени кредити и депозити по институционални сектори*.

¹⁰ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в допълнителните таблици към *Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12)*, а нетното намаление - в допълнителните таблици към *Обслужване на brutния външен дълг (приложения 13 и 14)*.

ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ
(По институционални сектори¹)

(в млн. евро)

	XII. 2011			I.-XII. 2011			XII. 2012			I.-XII. 2012			Промяна ²		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
I. Държавно управление ³	55.1	9.8	64.9	435.8	127.6	563.4	32.1	9.4	41.5	655.0	117.2	772.2	219.2	-10.4	208.8
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	55.1	9.8	64.9	435.8	127.6	563.4	32.1	9.4	41.5	655.0	117.2	772.2	219.2	-10.4	208.8
Облигации ⁴	28.8	0.0	28.8	297.9	76.4	374.3	4.6	0.0	4.6	505.4	61.2	566.6	207.5	-15.1	192.3
Заеми	26.4	9.8	36.2	137.9	51.3	189.1	27.4	9.4	36.8	149.6	56.0	205.6	11.7	4.8	16.5
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки ⁵	185.9	4.4	190.3	2345.5	53.3	2398.8	74.7	3.8	78.5	1691.1	49.7	1740.9	-654.3	-3.6	-657.9
Краткосрочни	109.8	0.2	110.0	1798.0	8.3	1806.2	22.8	0.0	22.8	1145.7	7.1	1152.9	-652.2	-1.1	-653.3
Заеми	9.0	0.2	9.1	418.7	8.3	427.0	22.8	0.0	22.8	469.7	7.1	476.8	51.0	-1.1	49.8
Депозити	80.2	0.0	80.2	1308.5	0.0	1308.5	0.0	0.0	0.0	565.4	0.0	565.4	-743.2	0.0	-743.2
Други задължения	20.6	0.0	20.6	70.7	0.0	70.7	0.0	0.0	0.0	110.7	0.0	110.7	40.0	0.0	40.0
Дългосрочни	76.2	4.2	80.4	547.5	45.0	592.5	52.0	3.7	55.7	545.4	42.6	588.0	-2.1	-2.4	-4.5
Облигации	0.1	0.0	0.1	12.6	0.0	12.6	4.2	0.0	4.2	14.3	0.0	14.3	1.7	0.0	1.7
Заеми	76.1	4.2	80.3	534.9	45.0	579.9	47.7	3.7	51.5	531.1	42.6	573.7	-3.8	-2.4	-6.2
IV. Други сектори ⁶	213.3	32.5	245.8	1441.6	261.4	1702.9	211.1	28.9	240.0	1333.3	224.6	1557.9	-108.3	-36.8	-145.1
Краткосрочни	47.9	3.2	51.0	328.4	56.2	384.5	1.6	0.9	2.4	300.8	32.3	333.1	-27.6	-23.9	-51.4
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	47.9	3.2	51.0	328.4	56.2	384.5	1.6	0.9	2.4	300.8	32.3	333.1	-27.6	-23.9	-51.4
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	165.5	29.3	194.8	1113.2	205.2	1318.4	209.5	28.1	237.6	1032.5	192.3	1224.8	-80.7	-12.9	-93.6
Облигации	0.0	0.0	0.0	66.8	0.0	66.8	0.0	0.0	0.0	10.7	0.0	10.7	-56.1	0.0	-56.1
Заеми	165.5	29.3	194.8	1046.4	205.2	1251.6	209.5	28.1	237.6	1021.8	192.3	1214.1	-24.6	-12.9	-37.5
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	193.9	28.2	222.1	1919.9	224.4	2144.4	384.4	31.8	416.2	2042.9	245.3	2288.2	123.0	20.9	143.8
ОБЩО (I+II+III+IV+V)	648.3	74.9	723.1	6142.8	666.7	6809.5	702.3	73.9	776.2	5722.3	636.9	6359.2	-420.5	-29.8	-450.3

Дългосрочен външен дълг ⁷	490.6	71.5	562.1	4016.5	602.3	4618.7	677.9	73.0	750.9	4275.8	597.5	4873.2	259.3	-4.8	254.5
Краткосрочен външен дълг	157.6	3.4	161.0	2126.3	64.4	2190.8	24.4	0.9	25.2	1446.5	39.4	1486.0	-679.8	-25.0	-704.8
Публичен и публичногарантиран външен дълг	67.2	15.9	83.1	569.5	186.8	756.2	64.5	12.5	77.0	854.6	157.1	1011.6	285.1	-29.7	255.4
Частен негарантиран външен дълг	581.1	59.0	640.0	5573.3	479.9	6053.3	637.8	61.4	699.2	4867.7	479.9	5347.6	-705.6	-0.1	-705.7
Револвиращи кредити ⁸	615.7	14.3	630.0	6864.9	84.6	6949.5	415.0	6.7	421.6	6823.6	58.0	6881.5	-41.4	-26.6	-68.0
Търговски кредити ^{8,9}	0.0	0.0	0.0	77.1	0.0	77.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-77.1	0.0	-77.1

¹ Фактически плащания. Предварителни данни. Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Промяна за периода януари - декември 2012 г. спрямо януари - декември 2011 г.

³ Източник: *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* на Министерството на финансите - предварителни данни за декември 2012 г. към 23 януари 2013 г. Не включва данни за плащанията на фирмите от публичния сектор и за държавногарантирания дълг.

⁴ Поради прилагане на резидентния принцип, плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценни книжа, притежавани от резиденти и се увеличават с размера на преминалите от нерезиденти към резиденти ценни книжа (емитирани от резиденти на международните финансови пазари).

⁵ По данни от банките. Не са включени депозитите, свързани с условни задължения.

⁶ Включва извършени плащания на главници и лихви по кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация и плащанията по държавногарантирания дълг.

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003)

т.3.14 и 7.5 плащанията по преки инвестиции се включват в обслужването на дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните не се включват в таблиците *Обслужване на brutния външен дълг*.

⁹ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в допълнителните таблици към *Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12)*, а нетното намаление - в допълнителните таблици към *Обслужване на brutния външен дълг (приложения 13 и 14)*.